

WILD!

YARA HEEFT DE
LIEFSTE JACHTHOND
VAN DE WERELD

WAT ZET JIJ OP JOUW BUCKETLIST?

DOE DE FOTOQUIZ

HERKEN JIJ
DE SPOREN?

 nederlandse

Jagers
vereniging

Foto: Margriet Kersbergen

Puppy's zijn natuurlijk altijd leuk om naar te kijken en mee te knuffelen. Vooral deze stoere Flatcoated retriever pup, want die is aan het leren om een echte jachthond te worden. Dat betekent dat hij leert om geschoten dieren op te halen, maar ook om wild op te zoeken.

ZIE JU WAT VOOR VLEUGEL HIJ IN ZIJN BEK HEEFT?

VRAGEN AAN DE VOORZITTER

Bent u blij en trots om voorzitter te zijn van de Jagersvereniging? En hoe vinden de mensen bij u in huis of uw kinderen het dat u voorzitter bent?

Ja, dat ben ik zeker. De Jagersvereniging is een belangrijke vereniging en als je daar voorzitter van mag zijn, dan vind ik dat wel iets om trots op te zijn. Mijn zoon is ook een enthousiast jager en mijn dochter gaat veel mee met de

jachthond. Zij vinden het dus fantastisch dat hun vader dit doet.

Waarom zou de jacht leuk zijn voor kinderen?

Ik ging zelf als klein jongetje al met mijn vader mee en heb veel van hem geleerd. Ik vond jagen spannend, maar ook gezellig en wilde er altijd bij zijn. Ik ben opgegroeid op het platteland en door de jacht heb ik heel veel geleerd over de natuur, over de boeren en over de dieren.

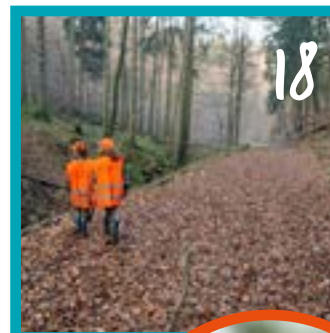
Waarom mag je op zondag niet jagen terwijl de winkels wel open zijn?

In Nederland is het al heel lang bepaald dat de zondag een rustdag is en dat is maar goed ook, rust voor het wild en rust voor het hele gezin om ook iets anders voor en met elkaar te doen.

Bestaat de jacht in Nederland nog als ik groot ben?

Ik ben nu 10.

Natuurlijk, anders was ik ook geen voorzitter.

18

INHOUD

4

12

Foto omslag: Andrew Balcombe

- 4 WILD 'AANSPREKEN': DURF JIJ DE UITDAGING AAN?
- 6 DRIE KANJERS
- 8 DINGEN DIE JE IN HET JACHTVELD GEDAAN MOET HEBBEN
- 11 SPOORZOEKEN
- 12 YARA EKKEL HEEFT DE LIEFSTE JACHTHOND VAN DE WERELD
- 15 ENGE PLANT BLIJKT SUPERLEKKER
- 16 ZELF FOTO'S MAKEN VAN WILD, HANDIGE TIPS VAN DE FOTOGRAAF
- 18 MEE OP JACHT
- 20 PUZZELPAGINA

UITGEVER

Koninklijke Nederlandse
Jagersvereniging
Postbus 1165, 3800 BD Amersfoort
T 033-461 98 41, E info@jagersvereniging.nl

SAMENSTELLING

Marja van Buren, Janneke Eigeman,
Berend te Hennepe, Isabelle Kettner
en William van Kralingen

CONCEPT EN OPMAAK

Cascade - visuele communicatie bv, Amsterdam
DRUK
Senefelder Misset Doetinchem

DURF JIJ DE UITDAGING AAN?

Wie een goede jager wil worden, moet natuurlijk veel leren over de natuur en het wild. Je moet de verschillende wildsoorten kunnen onderscheiden. Weet jij bijvoorbeeld hoeveel soorten eenden en ganzen er in ons land voorkomen? (Nou, dat zijn er al gauw zo'n 40... En die moet je allemaal uit elkaar kunnen houden...) Het beste leer je dat door veel in de natuur te zijn. Naar buiten dus! Bij groter wild, zoals reeën, herten en zwijnen, moet een jager ook weten of het een mannetje of vrouwtje is. Is het een reebok of toch een reegeit? En is ie oud of jong? 'Aanspreken' noemen we dat in jagerstaal. Kun jij al deze dieren goed 'aanspreken'?

WILD AANSPREKEN

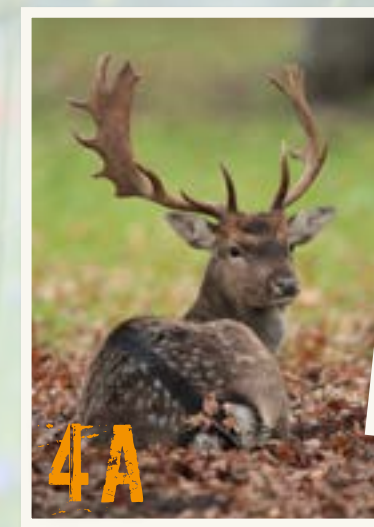
1A
1B

2A
2B

5A
5B

4A
4B

6A
6B

Antwoorden:
1a hinde (edelhart) / 1b reegeit
2a brandgans / 2b Canadese gans
3a boommarter / 3b hermelijn
4a damhert / 4b reebok
5a patrijs / 5b fazant
6a haas / 6b konijn

3 KANJERS

Tok Poortvliet beleeft als jager de mooiste avonturen in het jachtveld. Samen met zijn trouwe hond Blink. Deze keer vertelt hij hoe zijn kleinkinderen hem helpen in het veld. En dat zijn meer dingen dan je denkt!

Jagen is veel meer dan schieten. Dat weet iedereen. Niets fijner dan buiten zijn. Lekker kletsnat regenen. Ijskoud worden met een ijspegel aan je neus. Heel erg vroeg opstaan. Buikpijn krijgen omdat je ineens heel nodig naar de wc moet. In de brandnetels vallen. Een laars vol water. Minstens twintig muggenbeten. Een splinter van de duindoorn in je bil. Een schok krijgen van schrikdraad. Struikelen over spekgladde suikerbieten en ga zo nog maar even door. Logisch dat jij later ook wilt gaan jagen! Maar als je echt goed wilt worden moet je wel oefenen. Nu al!

Foto: Jan van der Greer

Foto: Robert-Jan Asselbergs

HAZEN TELLEN

Hoe doe je dat? Je mag immers nog niks? Dat is niet waar. OK, je moet nog wel even wachten om de jachtcursus te doen. Maar je kunt mee. Met je vader, met je opa, of met wie dan ook. Mee om te helpen. Je bent er bij. Daar gaat het om. Daar leer je zo enorm veel van. En je kan van grote waarde zijn. Belangrijk zijn voor het team. Op onze eerste jachtdag in Zeeland gaan we altijd hazen tellen. We proberen dan ook een paar fazantenhanen te schieten, maar we zijn er vooral om de hazenstand te meten. Je moet vooraf weten of er genoeg hazen zitten om er rond de Kerst een paar te kunnen schieten.

STIEKEMERDS

‘Wie de meeste hazen telt mag zeggen wat we gaan eten’, zei ik tegen deze drie jonge drijvers. Het werd spannend, want het ging heel lang gelijk op. Het is niet moeilijk om een haas te tellen die vlak voor je neus opstaat en wegrent. Het gaat er om dat je de stiekemerds (de hazen die heel stil blijven liggen) ontdekt. Uiteindelijk won Cruz. In de kleine perenboomgaard zag hij maar liefst 4 hazen tussen de stammetjes liggen. We telden er die middag uiteindelijk 48! Een prachtig resultaat. Met de hartelijke dank aan deze drie kanjers.

Tekst en foto: Tok Poortvliet

LILY-ROSE (7)

DIEGO (11)

(RUVZ (9)

DINGEN DIE JE IN HET JACHTVELD GEDAAN MOET HEBBEN

BUCKETLIST

Een echte jager is het hele jaar door in zijn jachtveld. Er moeten veel dingen gebeuren, zoals dieren tellen, hutjes bouwen, akkerranden inzaaien en nog veel meer. Op deze pagina's staan dingen die jij ooit nog eens gedaan móet hebben in het jachtveld. Een bucketlist noemen we dat. Elke keer als je iets van de lijst hebt gedaan, kun je die afstrepen. Zo leer je veel over jagen, en help je tegelijkertijd de jager in zijn veld. Dat wil toch iedereen?

1. WILD TELLEN

Ga een keer met jagers mee wilde dieren tellen. Ganzen bijvoorbeeld. Dit doen jagers in de zomer. Je kunt ook meegaan met de reewildtelling in maart of april. Lukt het jou om de tel niet kwijt te raken?

Foto: Arnoud Paternot

Foto: Maarten van der Belt

2. SPOREN SPEUREN

Goed naar de grond kijken kan heel handig zijn. Daarop wemelt het van de diersporen. Zeker als het gesneeuwd heeft kun je goed de verschillende diersporen zien. Dan weet je precies welke dieren er in het gebied leven.

Foto: Erik de Jonge

BUCKETLIST VAN

- ☐ 1 WILD TELLEN
- ☐ 2 SPOREN SPEUREN
- ☐ 3 MEEGAAN OP JACHT
- ☐ 4 SCHIETEN MET DE WINDBUKS
- ☐ 5 MET DE JACHTHOND TRAINEN
- ☐ 6 BOTTEN EN SCHEDELS ZOEKEN
- ☐ 7 ...
- ☐ 8 ...

3. MEEGAAN OP JACHT

Foto: Frans van Dijk

Mee op een echte jachtdag! Drijven en het geschoten wild dragen, na afloop het tableau leggen en luisteren naar de jachthoornblazers. Heb jij dat wel eens gedaan?

Foto: Ernesta Verburg

4. SCHIETEN MET DE WINDBUKS

Oefen je schietkunsten met de luchtbuks. Ballonnetjes zijn het makkelijkst. Maar je kunt het ook moeilijker maken door kleinere doelwitten te plaatsen. Eieren of plastic flesjes bijvoorbeeld. Vul de flesjes wel met water zodat ze niet omvallen als het een beetje waait! Zorg dat je veilig schiet. En let op, dit mag alleen op eigen grond en onder begeleiding van een volwassene.

5. MET DE JACHTHOND TRAINEN

De jachthond is de beste vriend van de jager. Samen met je eigen hond jagen vinden veel jagers het leukst wat er is. Vraag een jager om een keer te helpen bij het trainen van de jachthond. De leukste oefening blijft nog altijd: jezelf verstoppen en de hond die jou moet vinden!

6. BOTTEN EN SCHEDELS ZOEKEN

Buiten valt van alles te ontdekken: botten en schedels bijvoorbeeld. Weet jij welk bot of schedel bij welk beest hoort?

Foto: Erik de Jonge

SPoor- ZOEKEN

Foto: Michael Migos

MISSCHIEN KEN JE ZE WEL. DE SMALLE PAADJES DIE DOOR HET BOS LOPEN. NIET VAN MENSEN, MAAR VAN DIEREN. DIE NEMEN OOK VAAK DEZELFDE WEG ALS ZE ERGENS GAAN ETEN OF SLAPEN. EN ZO ONTSTAAN DIE PAADJES (JAGERSTAAL: WISSELS). HIER KUN JE VAAK Pootafdrücken ('PRENTEN' ZEGGEN JAGERS) IN DE GROND VINDEN. IN DE SNEEUW ZIE JE ZE NATUURLIJK HET BESTE. DAN MOET JE EROP UIT OM NAAR PRENTEN TE SPEUREN! HIERONDER ZIE JE VERSCHILLENDE PLAATJES VAN Pootafdrücken IN DE SNEEUW. WEET JIJ VAN WELKE DIEREN?

Foto: Lonneke Wiggers

Foto: Erik de Jonge

Oplossing: 1 Ree - 2 Haas - 3 Wild zwijn - 4 Vos

Misschien wil jij wel heel graag een hond. Zo eentje die met je wil knuffelen en naar je toe komt rennen als je uit school komt. Yara Ekkel heeft zo'n hond: een Heidewachtel die Enna heet. Samen trainen ze om op jacht te gaan. Zweitse Lulof ging bij de twee op bezoek om te kijken of ze echt wel zo goed samenwerken als ze zeggen...

Tekst en foto's:
Zweitse Lulof

YARA EKKEL HEEFT DE LIEFSTE JACHTHOND VAN DE WERELD

Jachthonden helpen de jager bij het opsporen van wild en als er wild geschoten is, brengen ze het naar hun baas. Als een dier zich heeft verstopt, dan weet een jachthond het altijd te vinden. Want ze kunnen het spoor heel goed volgen, omdat ze fantastisch goed kunnen ruiken. En... jachthonden zijn heel erg lief. 'De liefste hond van de hele wereld heet Enna', tenminste volgens Yara Ekkel (12) uit Mariërborg.

LIEF

Enna is een Heidewachtel die ruim vijf jaar geleden is geboren. Yara zat erbij toen Enna geboren werd. 'Dat was zo mooi om te zien', vertelt ze, 'die kleine puppies kwamen een voor een te voorschijn. Het leken net knuffeltjes. Zó lief. Ik mocht ze niet aanraken, want dan kun je bacteriën overbrengen en dan zouden ze ziek kunnen worden.' Toen de puppies wat groter waren, kroop Yara wel eens bij hen in het hok. Het hele spul kroop dan bovenop haar

YARA EN ENNA HEBBEN AL
DRIE MEDAILLES EN EEN GROTE
BEKER GEWONNEN

en ze rolden dan weer op de grond. Ze vond Enna direct al heel lief en dat is nog steeds zo. Er zijn nog drie andere Heidewachtels in huis, want haar vader is jager en fokker van die hondjes.

HONDENCURSUS

Als je je hond wilt meenemen op jacht, moet die wel eerst naar 'school', dat wil zeggen naar de hondencursus. Daar leren ze om netjes aan de riem te lopen, om bij de baas te komen als die ze roept of fluit, om een tijdje lang helemaal alleen op een vaste plaats te blijven, om te apporteren (het brengen van geschoten wild) en om wild op te zoeken dat verstopt is. Yara vroeg aan haar vader of zij ook eens mee mocht naar de cursus. En daar stond ze

“ IK DACT DAT DIE GROTE MENSEN ALLEMAAL VEEL BETER WAREN DAN IK ”

dan de eerste keer, als meisje van 10 tussen allemaal volwassen vrouwen en mannen. ‘Ik vond het wel spannend, want ik dacht dat die grote mensen allemaal veel beter waren dan ik’, zegt ze. Maar het ging juist heel goed! Zó goed dat ze inmiddels tijdens wedstrijden drie medailles en een grote beker heeft gewonnen.

DEMONSTRATIE

We gaan naar buiten, want Yara wil mij laten zien wat Enna kan. Ze doet haar jas aan en hangt haar ‘hondentas’ om. Ik vraag wat er in zit. Ze laat me een dummy zien, een soort gevulde sok, die ze weg kan gooien en die haar hondje dan moet terugbrengen. Maar er zit ook iets in dat een beetje stinkt. Het is een dood konijn. ‘Vind je dat niet vies?’, vraag ik.

‘Nee hoor’, is het antwoord. ‘De eerste keer vond ik het wel moeilijk, maar nu niet meer. Sommige van mijn vriendinnen wel. Maar mijn beste vriendin vindt het helemaal niet eng, want die komt van de boerderij.’ Dan begint de demonstratie. Ze zegt ‘Enna, zit!’ Haar hond gaat braaf zitten. Ze doet de riem af en zegt heel streng: ‘Blijf!’ Dan loopt ze met het konijn een pad af, na vijftig meter stopt ze en gooit het konijn in het gras. Enna kijkt heel goed, maar blijft keurig zitten. Yara loopt terug naar haar hond, steekt haar arm in de richting van het konijn en zegt: ‘Apport!’ Enna stormt naar voren, pakt het konijn op en brengt het keurig bij zijn baasje. Even later doet zij hetzelfde met haar dummy. Weer een 10!

Je kunt duidelijk zien dat haar hond plezier heeft in het ‘schoolwerk’. Ik vraag of Yara ook zo veel plezier heeft op haar eigen school. Ze zit in de brugklas HAVO-VWO op het Vechtdal College. ‘Ja hoor’, zegt ze, ‘behalve geschiedenis, dat vind ik niet zo leuk, want de leraar geeft zo saai les.’ •

ENGE PLANT BLIJKT

SUPERLEKKER

Enge planten. Bestaan die wel? Misschien heb jij je wel eens geprikt aan een berenklauw, of een brandnetel. Maar wist je ook dat diezelfde brandnetel heel lekker kan smaken? Ellen Mookhoek legt aan jou uit hoe je van een prikkelende plant een lekker gerecht kunt maken...

Er is 1 plant die iedereen meteen herkent: de brandnetel. Omdat je er een beetje bang voor bent! Je weet: aanraken = pijn. Toch loont het om deze plant te plukken, hij is namelijk superlekker, en gezond. Dat laatste zit ’m in die enge stekels.

JEUK

De stekels bestaan uit een naaldje van kiezelzuur gevuld met een beetje histamine. Als het naaldje in je huid breekt, geeft dat jeuk. Maar beide stoffen zijn ook supergezond. De brandnetel zit ook nog eens vol vitaminen en... de toppen van de jonge exemplaren hebben een voortreffelijke smaak. Superfood! Brandnetels groeien op voedselrijke gronden, die vind je veel aan de randen van steden en dorpen. De plant is al eeuwen belangrijk voor mens en dier. Als voedsel, maar ook om touw of weefsels mee te maken. De stelen hebben heel stevige vezels, daarom eet je alleen de toppen.

STEVIGE HANDSCHOENEN

Draag bij het plukken een paar stevige handschoenen. Mocht je toch geprikt worden, geen nood, er is een medicijn. Google voordat je brandnetel gaat plukken op ‘weegbree’, en prent in je hoofd hoe die plant eruit ziet. Weegbree is net als brandnetel een veel voorkomende plant. Bij jeuk, niet alleen van brandnetels trouwens, even een weegbreeblad kneuzen en fijnwrijven op de jeukplek. Weg jeuk!

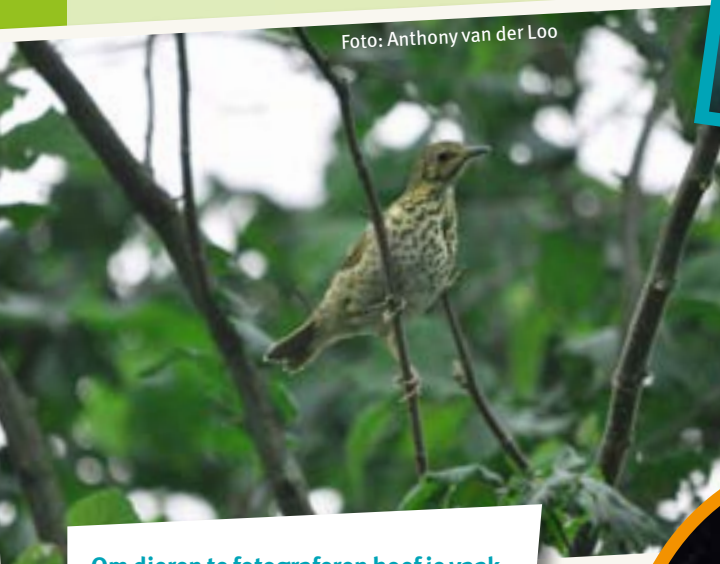
HARTIGE TAART MET BRANDNETELS EN KAAS

PLUK 100 GRAM BRANDNETELTOPJES, MET EEN HANDSCHOEN AAN. DIT IS ONGEVEER EEN KWARTIERTJE PLUKKEN DOOR 1 PERSOON. VERWARM DE OVEN VOOR OP 190 GRADEN. WAS DE TOPJES (HANDSCHOEN!) IN RUIM WATER, SLINGER DROOG EN HAK GROF. FRUIT IN EEN FLINKE KLONT BOTER 3 GROF GEHAKTE VIEN MET PROVENÇAALSE KRUIDEN, ZOUT EN PEPER, VOEG DE GEHAKTE BRANDNETELS TOE EN LAAT DAT IN 10 MINUTEN SLINKEN, AF EN TOE OMROEREN. LAAT HET MENGSEL AFKOELEN TOT LICHAAMSTEMPERATUUR. VOEG 5 EIEREN, ZOUT EN 225 GRAM GERASPT EXTRA BELEGEN KAAS TOE. MENGEN EN STORTEN IN EEN INGEVETTE QUICHEVORM DIE BEKLEED IS MET DEEG VOOR HARTIGE TAART (UIT HET DIEPVRIESVAK VAN DE SUPERMARKT). BAK IN 50 MINUTEN GAAR.

ZELF FOTO'S MAKEN VAN WILD

Kijk daar, een ree! Waarschijnlijk wil je gelijk een foto met je mobiel maken om aan je vriendjes en vriendinnetjes te laten zien. Maar waar vind je de goede plekken om wild te fotograferen? En hoe maak je eigenlijk een mooie foto? Hier een paar handige tips. O ja, het belangrijkste zou ik bijna vergeten. Als wildfotograaf moet je veel geduld hebben. Het zijn wilde dieren. Soms zie je ze, soms niet.

Foto: Anthony van der Loo

Om dieren te fotograferen hoef je vaak de deur niet uit. Denk aan de vogels in de tuin. Zeker als je ze voert, kun je ze heel dichtbij lokken. Kun je foto's maken van achter het raam! Je kunt ook een camouflagehutje opzetten op een veelbelovende plek. Bijvoorbeeld in het jachtveld van je vader of moeder. Wel even vragen!

ALS JE OP DE VELUWE WOONT KUN JE ZELFS HERTEN VAN ACHTER HET RAAM FOTOGRAFEREN!

HANDIGE TIPS VAN DE FOTOGRAAF

Tekst: Isabelle Kettner

NOG EEN TIP

Foto: Alex Hazenberg

Het meeste wild is niet bang voor auto's. Dus neem altijd je camera mee in de auto! Soms heb je geluk en staat er opeens een wild zwijn in de berm.

Foto: Michael Migos

Foto: Elzebel Veenendaal

Wildobservatieplekken, vaak bij een weijtje in het bos), zijn ook goede plekken om wild te spotten en te fotograferen. De meeste kans om wild te zien is vroeg in de ochtend (dan heb je vaak ook het mooiste licht). En vanuit een vogelkijkhut kun je vaak mooie opnamen van (water)vogels maken.

Foto: Erik de Jonge

Maak niet 100 foto's van hetzelfde dier. Wacht rustig af tot je denkt: nu staat ie mooi! Dat bespaart je veel tijd als je gaat kijken wat de mooiste foto is.

Foto: Lonneke Wiggers

IN DE BRONSTTUD (SEPTEMBER) IS DE HOGE VELUWE EEN GOEDE PLEK OM BURLENDE HERTEN VAN DICHTBIJ TE ZIEN.

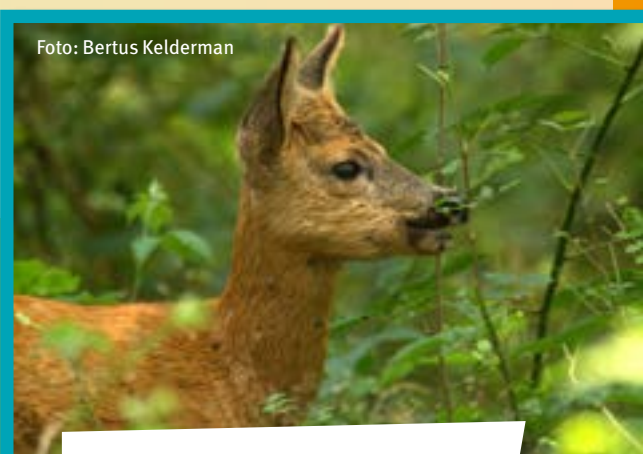

Foto: Bertus Kelderman

Probeer je camera recht te houden. Schuine foto's zijn niet zo mooi. En vergeet niet dat je goed blijft scherpstellen op het wild! Deze fotograaf geeft het goede voorbeeld.

MEE OP JACHT

Misschien ga je al wel eens mee op jacht. Of wil je dat heel graag. Heel spannend, natuurlijk. Maar hoe gaat het er eigenlijk aan toe op jacht? Nou, dat verschilt nogal. Soms moet je heel stil zijn. Op de hoogzit bijvoorbeeld, als je wacht op een ree of een wild zwijn. Maar op een drijfjacht mag je juist heel hard 'Partout' roepen als je een haas ziet. Best wel zwaar trouwens, zo'n haas. Zeker als je hem een tijdje moet dragen. En dan moet je ook nog dat geploegde land over. Gelukkig, straks is er erwtensoep met worst. Lekker!

In de zomer mee op reebokkenjacht. Hoef je geen dikke winterkleden aan. Wel zo fijn. Eerst eens de wei afspeuren door m'n verrekijker. Wacht, zie ik daar een reebok lopen?

Foto: Alex Hazenberg

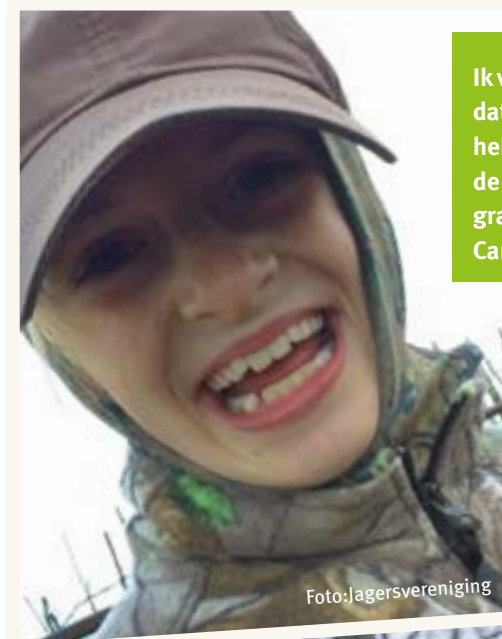

Foto: Jagersvereniging

Ik vond het heel leuk dat ik het verschil heb geleerd tussen de geluiden van grauwe-, kol- en Canadese ganzen.

Foto: Alex Hazenberg

Foto: Sam Wisse

SOMS HEB IK GELUK EN MAG IK HET GESCHOTEN HAAS DRAGEN. WAT IS IE MOOI, HÈ?

Oplossing puzzel 3
pagina 20.
Hoeveel konijnen
tel jij?

Lekker met mijn trouwe vriend op pad tijdens een jacht in Duitsland. Echt, het leukste dat er is!

Foto: Harm Koelewijn

Foto: Harm Koelewijn

OEF, BEST WEL GROOT, DAT DUITSE BOS. WELKE KANT MOETEN WE NU OP? WEET JIJ HET? GELUKKIG LOOPT PAPA ACHTER ONS, DIE WEET HET VAST WEL.

Zie je hoe de zon net opkomt? Mooi hè? Zeker nu het gevroren heeft. Ik verheug me er al op om straks de hazen te zien wegsprinten. Het zijn mijn favoriete dieren. Ik vind het grappig om te zien hoe ze de jagers vaak te slim af zijn. Wat lopen die mannen voor me hard trouwens. Maar ik kan ze prima bijhouden. Kijk maar!

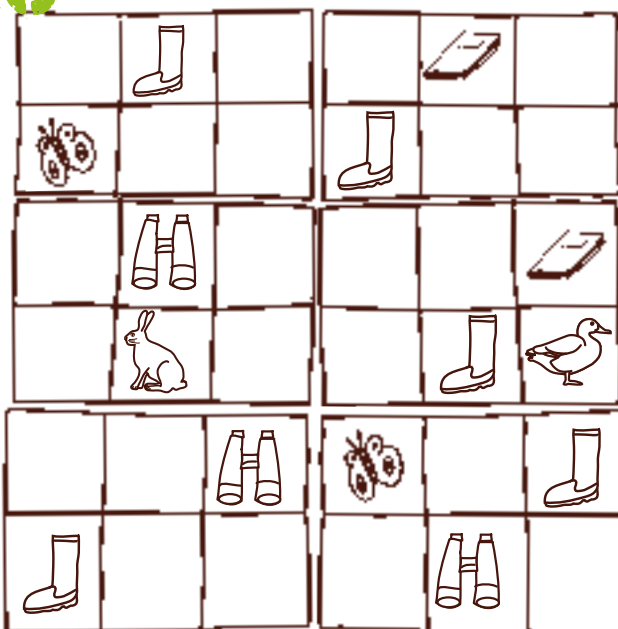
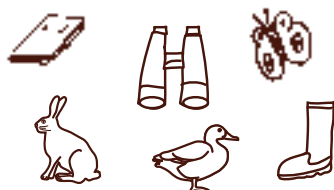
PUZZELS

Samenstelling en illustraties: Dagmar van Schaik

1. SUDOKU

Dit is een puzzel waar de zes tekeningetjes in elke rij én in elk vak niet meer dan 1 keer mogen voorkomen.

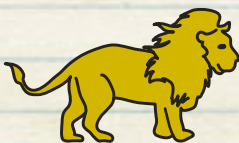
Deze tekeningetjes heb je nodig om de Sudoku-puzzel op te lossen.

2. REBUS

- ER

UW = F

K = T

- SP

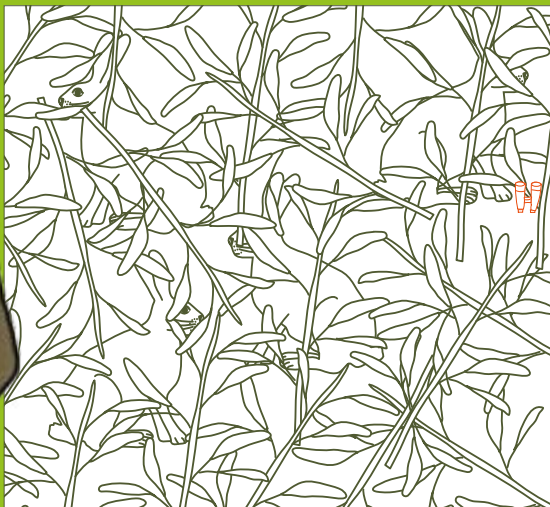
- R

BR = W + D

ANTWOORD

3. HOEVEEL KONIJNEN TEL JU?

3. Voor de oplossing zie pagina 18

2. Beleef het in het wild

1. Oplossen